

© Enabel

Menselijke mobiliteit

Wat doet Enabel?

De wereld staat voor enorme uitdagingen om tegen 2030 de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen te behalen. Enabel wil zijn steentje bijdragen aan de SDG's door zijn ervaring en expertise in te zetten op vijf specifieke gebieden: vrede en veiligheid, klimaatverandering en milieu, sociale en economische ongelijkheden, verstedelijking en menselijke mobiliteit. In onze zoektocht naar geschikte oplossingen houden we rekening met de onvermijdelijke realiteit van de bevolkingsexplosie en geloven we sterk in de kracht van vrouwen en jongeren.

Deze brochure beschrijft hoe we menselijke mobiliteit benaderen in onze projecten.

“Migratie is ontwikkeling”

Zo vatte in 2013 speciaal vertegenwoordiger voor Migratie van de VN de problemen rond menselijke mobiliteit samen.

In een wereld met grote verschillen in menselijke ontwikkeling is mobiliteit een belangrijke optie om het leven van veel mensen te verbeteren. Als het goed beheerd is, dient het als inclusieve katalysator voor economische en sociale ontwikkeling. Dit geldt zowel voor de mensen in beweging als voor de betrokken gemeenschappen en landen, zoals de Strategienota over migratie als hefboom voor duurzame ontwikkeling in België (DGD, 2021) ook aangeeft.

In de Agenda 2030 wordt menselijke mobiliteit erkend als een essentieel element voor de verwezenlijking van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), en meer bepaald voor de vermindering van “ongelijkheden binnen en tussen landen” door middel van “ordelijke, veilige, regelmatige en verantwoordelijke migratie en mobiliteit van mensen, onder meer door de uitvoering van een gepland en goed aangestuurd migratiebeleid” (doelstelling 10.7).

Op EU-niveau erkennen het Migratie- en Asielpact (2021) en de totaalaanpak van migratie en mobiliteit (2011) “het effect van migratie op ontwikkeling”. De Belgische ontwikkelingssamenwerking steunt inspanningen om van migratie een keuze en een hefboom voor duurzame ontwikkeling te maken. Dat doet het door de menselijke mobiliteit volledig te integreren in zijn doelstellingen.

Menselijke mobiliteit als keuze

Enabel beoogt de positieve effecten van de menselijke mobiliteit op de ontwikkeling te maximaliseren. Daarom geeft Enabel prioriteit aan acties om mensen die voor mobiliteit kiezen in staat te stellen hun project bewust en veilig uit te voeren.

Dat omvat de bevordering van sociaaleconomische kansen, toegang tot sociale basisrechten en -diensten, vertegenwoordiging en burgerparticipatie.

In fragiele situaties en situaties van ontheemding zet Enabel zich in om de kwetsbaarheid van ontheemden en gastgemeenschappen te verminderen, hun toegang tot fundamentele rechten te garanderen en hun veerkracht te versterken. Daarbij houdt het rekening met de “Tien principes voor internationaal engagement in fragiele staten” van de OESO.

© Enabel

Onze expertise

- Een team van experts dat gespecialiseerd is in de processen en het beheer van de menselijke mobiliteit in Brussel en de partnerlanden.
- Partnerschappen met:
 - Belgische nationale en regionale instellingen, de meerderheid van de Belgische openbare universiteiten en de privésector;
 - overheden, lokale autoriteiten en niet-gouvernementele actoren in de partnerlanden van Enabel;
 - verschillende internationale organisaties en Belgische en internationale NGO's.
- Deelname aan een aantal expertise- en onderzoeksforums op nationaal, Europees en internationaal niveau, zoals het Wereldforum voor migratie en ontwikkeling, het Global Refugee Forum, de Dialoog over migratie en ontwikkeling van het Ontwikkelingscentrum van de OESO, het Practitioners' Network van EU-ontwikkelingsagentschappen, Learn4Dev, enzovoort.

Hefboom voor duurzame ontwikkeling

Enabel hanteert een tweeledige aanpak om zijn partnerlanden te helpen de mogelijkheden van menselijke mobiliteit voor ontwikkeling te maximaliseren. Aan de ene kant integreert Enabel menselijke mobiliteit in het ontwerp en de uitvoering van sectorale en multisectorale programma's en aan de andere kant voert het programma's uit waarin mobiliteit centraal staat om de voordelen ervan voor inclusieve ontwikkeling te maximaliseren. In beide gevallen stelt Enabel zich de volgende doelen:

© Enabel

Duurzame oplossingen voor langdurige ontheemding

In overeenstemming met de Belgische strategie voor fragiele situaties (2013) en het Belgische engagement voor het Global Refugee Forum (2023), zorgt België ervoor dat de problematiek van ontheemding opgenomen wordt in zijn internationale samenwerking. Duurzame oplossingen die de inspanningen van humanitaire actoren aanvullen, ook in fragiele situaties, worden overwogen ter ondersteuning van actoren en gemeenschappen in gebieden die door ontheemding worden getroffen. Daartoe worden specifieke programma's en middelen ingezet om de organisaties die verantwoordelijk zijn voor de integratie van ontheemden te versterken. Dat gebeurt in het kader van de nexusbenadering. De anticipatie op en het beheer van de impact van verplaatsing van bevolkingsgroepen op lokale gebieden worden gewaarborgd door de mobilisatie van gekwalificeerde expertise en nationale en internationale partnerschappen in de landen waar we actief zijn.

Duurzame re-integratie van terugkerende migranten

De duurzame re-integratie van terugkerende migranten is onlosmakelijk verbonden met de processen van ontwikkeling en lokaal bestuur. Enabel ondersteunt zijn partnerlanden bij het ontwikkelen van duurzame re-integratiesystemen en -mechanismen door het versterken van bestaande ecosystemen op zowel centraal als lokaal niveau. Deze steun omvat basisdiensten waardoor repatrianten toegang krijgen tot geschikte diensten van hoge kwaliteit. Enabel versterkt ook de capaciteiten van actoren die betrokken zijn bij menselijke, economische en sociale ontwikkeling op lokaal en centraal niveau. Dat gebeurt of ze nu publiek, vrijwillig of privé zijn. Enabel maakt instellingen en maatschappelijke organisaties ontvankelijk voor de kwesties rond holistische re-integratie van terugkerende migranten. Daarbij is er speciale aandacht voor sociaaleconomische aspecten, door initiatieven op het gebied van opleiding en zelfstandig werk te ondersteunen.

Diasporagemeenschappen mobiliseren en betrekken

Diasporagemeenschappen spelen een centrale rol in ontwikkeling. Dat geldt zowel voor financiële, sociale en culturele overdrachten als hun bijdrage aan bestuur en nationale en lokale planning in de landen van herkomst en verblijf. Enabel ondersteunt hun betrokkenheid bij programma's die ondernemerschap ondersteunen, voor professionele mobiliteit en inclusieve lokale ontwikkeling.

Daarom wordt de betrokkenheid van vertegenwoordigers van deze diasporagemeenschappen bij samenwerkingsprojecten aangemoedigd, in overeenstemming met de doelstellingen van de Strategienota van DGD (SO1 en SO4). Enabel verbindt zich er dus toe om:

- de diasporagemeenschappen van zijn partnerlanden beter te leren kennen, zowel in België als in andere landen van de regio van herkomst;
- diasporanetwerken te ondersteunen om hun productieve en solidaire bijdragen aan ontwikkelingsprocessen te maximaliseren;
- initiatieven en participatie van de diasporagemeenschappen te ondersteunen, meer bepaald met betrekking tot programma's die ondernemerschap ondersteunen en die toegevoegde waarde creëren;
- overleg met de diasporagemeenschappen te bevorderen om hun bijdrage aan territoriale programmering en planning te verzekeren.

Steun voor professionele mobiliteit

De meeste landen waar we actief zijn, zien hun beroepsbevolking toenemen. Het is essentieel om de vaardigheden van deze mensen te ontwikkelen en kansen op werk te creëren, zodat ze een positieve bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van hun land. De beroepsbevolking is misschien ook geïnteresseerd in mogelijkheden in andere landen. Daarom ontwikkelt Enabel trajecten om de vaardigheden en de kwalificaties van de beroepsbevolking te versterken, evenals de overheidsdiensten die verantwoordelijk zijn voor opleiding, tewerkstelling en ondernemerschap. Op die manier kan Enabel de mobiliteit van talent op een veilige en ordelijke manier begeleiden. Enabel ondersteunt mobiliteit waar zowel de betrokken individuen als de landen van herkomst en bestemming baat bij hebben. Het doel is om partnerschappen op te zetten of te versterken tussen (publieke en private) belanghebbenden voor tewerkstelling en opleiding in verschillende landen, waaronder België. Daarnaast is het ook de bedoeling dat mobiliteit ten goede komt aan alle betrokken partijen, in overeenstemming met de aanpak van de Global Skills Partnerships. Deze aanpak is afgestemd op de behoeften van de arbeidsmarkt van de landen waar we actief zijn en die van de EU, en op de vaardigheden van de mensen met het oog op evenwichtige internationale partnerschappen.

Onze ervaring

THAMM Towards a Holistic Approach to Labour Migration Governance and Labour Mobility in North Africa

Financiering: Europese Unie

Uitdaging

Ervoor zorgen dat het opleidingsaanbod aansluit op de behoeften van de arbeidsmarkt in Marokko en Tunesië.

Aanpak / oplossing

De aanpak van de Global Skills Partnerships stimuleert partnerschappen met meerdere landen tussen openbare tewerkstellingsdiensten, instanties voor beroepsopleidingen en bedrijven in sectoren die onder druk staan, zoals ICT, bouw en industrie. Deze helpen de behoeften van de markt beter in kaart te brengen, tekorten aan bestaande competenties aan te pakken en synergiën te creëren tussen diensten voor arbeidsvoorziening in de betrokken landen. Het aanbod van beroepsopleidingen is aangepast om de inzetbaarheid van talent te verbeteren, terwijl er ook voor wordt gezorgd dat de opgeleiden arbeidskansen in het buitenland kunnen vinden.

De opleidingen op de behoeften van de markten afstemmen in de landen die betrokken zijn bij de partnerschappen bevordert ook de mobiliteit van talent tussen landen en de samenwerking tussen werkgelegenheidsactoren.

PAMMOD Projet d'Appui aux Mécanismes de MOBilisation de la Diaspora

Financiering: België

Uitdaging

De West-Afrikaanse diasporagemeenschap in Europa mobiliseren en betrekken om micro-ondernemers in de landbouw-, toerisme- en modesector in Guinee te steunen.

Aanpak / oplossing

Het "Projet d'Appui aux Mécanismes de MOBilisation de la Diaspora" voor een duurzame bijdrage aan de ontwikkeling van Guinee (PAMMOD, Guinee) had tot doel het potentieel van de Guineese diaspora in Frankrijk, België, Senegal en Ivoorkust te mobiliseren door hen te informatie te verstrekken over de investeringsbehoeften en -mogelijkheden in Guinee. Om dit te bereiken heeft het project een reeks hulpmiddelen opgezet (Club Entrepreneurs en Guinée, toolbox voor ondernemerschap) en een mentorprogramma ontwikkeld tussen ondernemers en experts uit de diasporagemeenschap en Guineese ondernemers die door Enabel worden ondersteund. De organisatie van opleidingen en een uitwisselingsbezoek aan Dakar hielpen de relaties tussen de deelnemers te versterken en duurzame partnerschappen te smeden.

AMUDDU Appui à la mise en œuvre de la stratégie Nationale d'immigration et d'asile

Financiering: België

Uitdaging

De inzetbaarheid van migranten en vluchtelingen in Marokko verbeteren.

Aanpak / oplossing

Marokko is van oudsher een emigratieland, dat in de loop der jaren is uitgegroeid tot een transit- en zelfs gastland voor migranten. In 2014 heeft het land een nationale immigratie- en asielstrategie aangenomen. Het Amuddu-project ondersteunde de uitvoering van deze strategie, in de veronderstelling dat de economische integratie van migranten een toegangspoort en katalysator is voor hun algemene integratie.

Enabel heeft op die manier Marokkaanse overheidsinstellingen geholpen om hun diensten voor de economische integratie van migranten te verbeteren (beroepsopleidingen, programma's ter begeleiding van werkgelegenheid en zelfstandig ondernemerschap).

PEM Pilot project for Entrepreneurial Mobility

Financiering: Europese Unie, via het ICMPD (MPF) en de Dienst Vreemdelingenzaken

Uitdaging

De ecosystemen voor ondernemerschap van Senegal, Ivoorkust en België met elkaar verbinden door de mobiliteit van ondernemers te bevorderen.

Aanpak / oplossing

Enabel is ervan overtuigd dat kleine en middelgrote ondernemingen centraal staan in de economische ontwikkeling. Daarom heeft het de "Projects for Entrepreneurial Mobility" - PEM opgezet. Die projecten hebben tot doel de Senegalese, Ivooriaanse en Belgische ecosystemen voor ondernemerschap te ondersteunen. Daartoe stimuleren ze het opzetten van partnerschappen waar bedrijven uit de drie landen baat bij hebben.

In het kader van het PEM WECCO-project (dat gericht is op Senegalese ondernemers) en het PEM N'Zassa-project (dat gericht is op Ivooriaanse ondernemers) krijgen de geselecteerde bedrijven ondersteuning in hun internationaliseringsproces via opleidingsessies, hulp bij het organiseren van zakenreizen naar België en gepersonaliseerde follow-up om partnerschappen te helpen consolideren. In het kader van het PEM WECCO hebben de ongeveer 40 partnerschappen tussen Belgische ondernemers - waaronder ondernemers uit de Afrikaanse diaspora - en Senegalese ondernemers geleid tot de oprichting van nieuwe bedrijven (joint ventures), commerciële partnerschappen (import/export) en technische partnerschappen (technologieoverdracht/uitwisselingen).

Belgisch Ontwikkelingsagentschap
Naamloze vennootschap van publiek recht met sociaal oogmerk

Hoogstraat 147
1000 Brussel, België
T + 32 (0)2 505 37 00
info@enabel.be
www.enabel.be

België

partner in ontwikkeling